

Inventaris documentatie tram Friesland

Stichting NVBS-Railverzamelingen

Auteur

Sam de Lange en Dirk Eveleens Maarse

beheerder collectie documentatie tramwegen Nederland en vroegere koloniën

✉ documenttram@nvbs.com

versie 2 april 2019

Introductie

De verzameling is ingedeeld naar onderwerp en opgeborgen in archiefdozen. In elke doos bevindt zich een aantal archiefmappen, gevuld met een bepaald onderwerp, vaak onderverdeeld in “bundels”. Ook vermeldt de hier gepubliceerde lijst de belangrijkste individuele documenten.

Veel onderzoekers – vooral in het pre-internet-tijdperk – legden hun bevindingen op papier vast. Deze eigen documentatie noemen wij “huisvlijt”. Zo bevat de collectie een relatief groot aantal materieel- en routelijsten en zelf getekende kaartjes. Hoewel er intussen betrouwbare literatuur beschikbaar is en er weinig onopgeloste vragen meer overblijven, is het interessant te zien hoe eerdere generaties er in slaagden de toen vaak nog braak liggende historie te reconstrueren.

Onderstaande lijst beoogt een redelijk gedetailleerd overzicht te geven van de collectie. Een complete lijst van alle aanwezige documenten is ook aanwezig, maar deze is minder geschikt voor online publicatie.

De collectie is op afspraak te raadplegen. Neem hiervoor contact op met de beheerder van de verzameling Documentatie Tramwegen Nederland en geef daarbij zoveel mogelijk aan waar uw belangstelling naar uitgaat. Voor de contactgegevens zie hierboven. Bij een onaangekondigd bezoek aan de archiefruimte in Amersfoort is meestal geen gelegenheid om op specifieke vragen in te gaan.

TRAMS IN FRIESLAND

Maatschappijnamen

NTM – Nederlandsche Tramweg-Maatschappij
HSM – Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij
NFLS – Noord-Friesche Locaalspoorweg Maatschappij
SS – Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen

SCHIERMONNIKOOG

DOOS 101

Map: Schiermonnikoog

Ontwerp aanlegsteiger voor paardentram, 1900
Correspondentie H.J.A. Duparc, 1959 en 1980
Citaat uit Leerboek voor Land- en Volkenkunde, met vermelding paardentram Schier, 1902
Fragment topografische kaart

NEDERLANDSCHE TRAMWEG-MAATSCHAPPIJ

DOOS 101

Map: Algemeen

Beknopte inventaris NRTM in Nationaal Archief, huisvlijt
Bundel: Notities
Boekje van G.J. de Swart over tramritten NTM in augustus 1940
Krantenknipsel verplaatsing hoofdkantoor naar Utrecht, 1919
Aantekeningen over de NTM door verschillende auteurs, huisvlijt
Bundel: Varia
Stukken uit Prov. Drentsche Courant over aanleg Drentse lijn, 1895
Affiche aankondiging extra trams Kermis Joure, 1895
Aanbiedingsbrief financiële stukken over 1906 en 1907, zonder adressering, 1908
Brief afwijzing sollicitatie, 1900
Knipsel personeelsadvertentie, zonder datum
Afstandswijzer (driehoek) voor goederenvervoer, zonder datum
Overgetypt bericht Leeuwarder Courant over tramtarieven, 1919
Suikerzakje en –wikkel, restaurant station Drachten
Aanschrijving extra tram, 1943
Uitnodiging tentoonstelling Op Sporen in Roden
Plaatje trammonument Lippenhuizen
Correspondentie G.J. de Swart
Bundel: Drukwerk
Diverse formulieren
Bundel: Verhalen
Dagblad van Friesland, hervatting tramdienst 15 mei 1940
Met de NTM kris kras door het Friesche land, 1942
Handgeschreven verhaal 75 jaar NTM, J.W. Sluiter
Getypt artikel De Nederlandsche Tramweg Maatschappij, 1947
Noordelijke Wouden, Tramme-latijn
Artikel NTM als streekvervoerbedrijf, herkomst onbekend
Artikel NTM – De Hondentram, STERN, 1970
Diverse lokale kranten met verhalen over de NTM
Aankondiging Tentoonstelling over NTM in Museum Willem van Haren, Leeuwarden, 1987
Getypt artikel NTM – Heerenveen, herkomst onbekend
Geschreven artikel De Nederlandsche Tramweg Maatschappij. Herkomst onbekend
Map: Formeel
Statuten 1930 en 1943
Diverse Reglementen en Voorschriften
Bundel: Overeenkomsten
Voorwaarden voor de bouw van remise Harlingen, 1882

Voorwaarden voor kruising SS-sporen bij Dokkum, 1882
Overeenkomsten tussen NTM en SS betreffende spoor aansluiting, overname goederenwagens en huur perceel Leeuwarden, 1902
Overeenkomsten tussen NTM en SS betreffende ter beschikking stellen personeel en materieel voor dienst Veenwouden—Leeuwarden, 1912
Overeenkomst tussen NTM en HSM betreffende medegebruik door NTM van de NFLS / HSM spoorlijn Leeuwarden—Stiens, 1928
Brief NTM aan Mr. M. van Regteren Altena inzake toezending Regeling aan Minister van Waterstaat, 1907

Bundel: Financieel

Diverse Aandelen en Obligaties, 1881 - 1912
Ontwerp Stoomtramweg Franeker—Bolsward—Workum, 1899
Overeenkomst Betreffende den spoorweg van Joure naar Lemmer, 1901
Dienstorder No. 118, Verwijdering van Standplaats, plm. 1900
Toelichting der Statutenwijziging, 1911
Brief Directie aan Ver. Ter behartiging v.d. belangen van houders van obligatiën ten laste van de NTM over lijn Gorredijk—Noordwolde, 1906
Afrekening Liquidatie Tramweg Maatschappij Friesche Centraal, 1920
Verslagen Stafbesprekingen 1945 – 1947 brief van NS aan NTM over aanvraag De Zuidwesthoek, 1960

Bundel: Contracten

Gemeente Heerenveen, overbrengen van wagens, 1899
Gemeente Harlingen, huur terreinen, 1899
Staatsspoorwegen, problemen overschrijden overweg, 1927
Rijkstelefoon, voorwaarden aansluiting percelen , zonder datum
Min. van Waterstaat, wijzigen kruising Bolsward—Harlingen met spoorlijn Harlingen—Groningen, 1907
Staatsspoor, aansluiting lijn Harlingen—Bolsward op spoorlijn Harlingen—Nieuwe Schans, 1925
Staatsspoor betreffende overgave goederenmaterieel
Regeling vervoer van wagens der NTM van en naar aansluiting Harlingen, zonder datum

Map: Lijnen en Sporen

Lijst met plannen uit de periode 1865 – 1910, handgeschreven

Bundel: Lijsten

Diverse lijsten met openings- en sluitingsdata

Bundel: Netkaarten

Diverse netkaarten, officieel en huisvlijt

Bundel: Lokaal

Plaatselijke loop tramlijnen te Assen, Bolsward, Franeker, Joure, Leeuwarden, Sneek
Sporensituaties en emplacements te Leeuwarden, Lemmer, Leek, Groningen, Assen, Meppel, Haskerhorne, Heerenveen, Sneek, Joure, Harlingen, Drachten, St .Jacobi Parochie, Bolsward, Hark zijl, Donkerbroek, Oosterwolde, Hijkersmilde, Driehoek, Noordwolde
Getekende netkaart met details belangrijkste emplacements, huisvlijt
Stadsplattegronden Steenwijk, Sneek, Leeuwarden, Harlingen, Franeker, Bolsward, plm. 1920 en 1935

Bundel: Drentsch-Friesche lijnen

Bestekken bovenbouw, correspondentie Raad van Toezicht en Ministerie van Waterstaat, 1910-1914

Map: Rapporten

Toestand medio 1938, NTM

Streekplan 1946, NTM

Verbetering wegtraject Drachten Tramstation—Folgeralaan, Comité “De Folgeren”, 1950

Map: NTM en NS, 1947/1948

NS Dienst van Tractie, Begin exploitatie voormalige NTM-lijnen, 1947

Overzicht bezoldiging personeel dat overgaat aan Wallinga’s Wagen- en Carrosseriebouw, 1947

Verkoop gebouwen aan A.T.O., 1947

Brief met factuur aan directie NS, overname bovenbouw, 1947

Brief aan NS Weg & Werken over boekwaarde beveiligingsinrichtingen, 1947

Overeenkomst met Wallinga’s Wagen- en Carrosseriebouw betreffende de verhuur van de werkplaats Drachten, 1947

Brief aan Rederij Koppe betreffend de overname haven Lemmer, 1947

Brief Prov. Friesland aan Burgemeester & Wethouders van Barradeel over staking en opheffing tramlijnen NTM, 1948
Netkaart met de situatie na de overname door NS met opgave van het overgenomen en vernummerde rollend materieel, 1948
Brief aan Rijkswaterstaat, rails te Hijkersmilde, 1949
Losse aantekeningen overwaarde aanwezige sporen
Brief van Rijkswaterstaat, overname rails lijn Assen—Hijkersmilde, 1948
Bundel: Verkoop sporen en toebehoren aan Fa. E.W. Smit en Fa. Wed. Cracau
Correspondentie, periode 1949 – 1950
Bundel: Jaren '50 en '60
Lijstje spooronderhoud in 1956
Kaartje lijn Steenwijk—Gorredijk/Hijkersmilde met aanlegplan Hijkersmilde—Hooghalen, 1961
Vervoer Heerenveen—Lemmer, 1962
Artikel over Groningen—Drachten, Philips Koerier, 1963
Baanvakinstructie Heerenveen—Lemmer v.v. 1964
Saldo rekening-courant NS/NTM per 31 december 1964
NS dienstorder met o.a. staking dienst Mooie Paal aansl.—Berlikum, 1966
Aantekeningen opheffing Sneek—Bolsward en Heerenveen—Lemmer
Aanschrijving staking exploitatie Heerenveen—Lemmer, 1968
Overzicht baanvakken waarvan de concessie steeds bij anderen berustte (NTM- en WSM-lijnen)
Dienstregeling, tijdtabel en affiche extra trein Groningen—Drachten op 1 januari 197

DOOS 102

Map: Rollend Materieel – Officieel

Bundel: Periode tot en met 1944
Berichtje over vierassige veewagens, 1882
Correspondentie met Raad van Toezicht, 1903, 1904, 1917
Rijtuig-verdeling, 1928
Brochure Werkspoor over M.2-7
Brief aan D.A. Cornelis, antwoorden op vragen, 1942
Overzicht aanwezige locomotieven voor Deutsche Aufsicht Zwolle, 1943
Verkoop wagenbakken D 5, 7, 8, 10, 12, 1943
In Duits gesteld overzicht "Reparatuurkosten" goederenmaterieel, plm. 1944
Overzicht gehuurde NS locomotieven met tijdsperiode
Brief aan GETA over GoTM aanhangrijtuig, 1943
Brief aan Rijksverkeersinspectie over materieelsituatie, 1943-
Bundel: Periode 1945 -- 1949
Brief aan Metaal Mij. G. van Houten & Zn inzake aanvraag toewijzing partij koper en tin dringend nodig voor herstel materieel t.b.v. de voedselvoorziening, 1945
Brief aan Min. van Verkeer en Energie met opgave aanwezig en inzetbaar rollend materieel, 1945
Correspondentie met NS Werkplaats Tilburg over herstel loc NTM 34, 1946
Brief van Machinefabriek DuCroo & Brauns met melding aflevertermijn in herstel zijnde NTM locs, 1946
Brief aan Friesche Kunstmesthandel inzake verkoop van een postrijtuig, 1947
Correspondentie met NS Utrecht inzake overdracht rollend materieel, 1947
Correspondentie met Aannemers- en Handelsbedrijf E.W. Smit inzake verkoop rollend materieel, 1947 – en terugkoop in 1949
Brief aan Chemin de Fer International met aanbieding verkoop motorrijtuig M 7, 1947
Nota van ATO/Van Gend & Loos Heerenveen met reclame over niet geleverde glasruit, 1947
Correspondentie met Kon. Nederl. Hoogovens inzake verkoop locomotieven 40 en 101, 1947
Brief aan Maas-Buurtspoorweg inzake aankoop van 2 bakken van 10-tons gesloten wagens, waaronder 1 witte, door NTM per trailer af te leveren aan MBS station Nijmegen, 1947
Correspondentie met NS Utrecht over Maffei locs 1947 en 1948
Brief aan Steenfabriek Terwindt en Arntz, Lobith met opgave gesloten goederenwagens, 1947
Brief aan Fa Van Cracau & Zn met gegevens 16-tons Henschel loc, 1948
Correspondentie met Inspecteur-Generaal van het Verkeer over opgave van per 1948 aanwezig materieel, 1948

Overeenkomst met Aannemers- en Handelsbedrijf E.W. Smit inzake verkoop bovenbouwmaterialen, telefoonpalen, divers rollend materieel, 1948
NS aanschrijving betreffende transport aangekocht NTM materieel van Utrecht naar IJsselmonde en Boskoop, 1948
Opgave van materieel aanwezig juli 1948
Correspondentie met Geldersch Overslagbedrijf over verkoop Kromhout motoren, 1949
Advertentie publieke verkoop trambieles en tramwagens te Peperga, 1949
Advertentie te koop rollend materieel en bovenbouwmaterialen van NTM en OG, 1949
Bundel: Periode vanaf 1950
Overzicht verkoop / teruggevonden NTM materieel, bron onbekend, plm. 1986
Uitgebreide lijst met bijzonderheden toestand rollend materieel plm. 1947
Verkoop en opbrengsten 1948 met andere zaken
Map: Register 1
Register met onderhoudsgegevens van de locomotieven serie 29 – 40
Map: Register 2
Register met onderhoudsgegevens van de locomotieven serie 41 – 50 en 51 – 56
Map: Rollend Materieel 1943
Bundel: Huur en verhuur
Correspondentie met NS over huur locomotieven en rijtuigen en over verhuur van goederenwagens in 1943
Bundel: Amersfoort
Correspondentie over revisie rijtuigen en wagens in wpl Amersfoort in 1943
Bundel: Tilburg
Correspondentie over revisie locomotieven in wpl Tilburg in 1943
Map: Rollend Materieel volgens Korf 1
Materieeldocumentatie samengesteld door H. Korf op basis van boeken Overbosch en Dijkers, met aanvullingen en illustraties
Map: Rollend Materieel volgens Korf 2
Materieeldocumentatie samengesteld door H. Korf op basis van boek Dijkers, met aanvullingen en illustraties

DOOS 102A

Map: Lijsten Rollend Materieel 1
Bundel: Rollend Materieel volgens J.H. Niehorster en J.W. Sluiter
Bundel: Rollend Materieel volgens K. Brouwer
Bundel: Rollend Materieel volgens H.J.A. Duparc
Bundel: Rollend Materieel volgens J.W.A. Jekel
Bundel: Lijsten van onbekende herkomst
Map: Lijsten Rollend Materieel 2, Huisvlijt
Allerlei lijsten van het materieel, geschreven en getypt, al dan niet met hoofdafmetingen, etc.
Map: Lijsten Rollend Materieel 2, Huisvlijt
Allerlei lijsten van het materieel, geschreven en getypt en varia

DOOS 103

Dienstregelingenboekjes, periode 1922 -- 1947
Map: Dienstregelingen
Bundel: Dienstregelingen tot en met 1944
Diverse gepubliceerde dienstregelingen; advertenties, vouwbladen, affiches
Bundel: Dienstregelingen sinds 1945
Diverse gepubliceerde dienstregelingen; advertenties, getypte bladen, aanschrijvingen
Bundel: Boot
Folders en dienstregelingen bootdienst Amsterdam – Lemmer, periode 1925 – 1945
Bundel: Grafieken
Fragment Dokkum—Veenwouden en Leeuwarden—Veenwouden—Drachten, 2 november 1942
Drachten—Harlingen/Lemmer, 1946, 1947
Dokkum/Leeuwarden/Groningen—Drachten, 1946, 1947
Drachten—Groningen, 1947

Drachten—Groningen, Sneek—Bolsward, Heerenveen—Lemmer, Steenwijk—Hijkersmilde, 1955
Leeuwarden-Dokkum-Aalsum, Stiens—Minnertsga, Stadskanaal—Asse, Staskanaal—Ter Apel, Sneekl—
Bolsward, 1968

Map: Jaarverslagen

Overgetypte jaarverslagen 1880 -- 1885

Schrift met uittreksel uit jaarverslagen 1880 – 1945, 1947 en 1948

Dienst der locomotieven en kosten trekkracht, 1882 – 1885

Exploitatierkening 1883

Fragment opgave cijfers aan Gedeputeerde Staten, 1898 en 1899

Jaarverslagen overgetypt, 1898, 1901

Alg. Ned. Verkeersfederatie over NTM Jaarverslag 1935

Jaarverslagen 1938 – 1948, stencils, losbladig

DOOS 104

Jaarverslagen, gebonden, 1886-1897, 1899-1901, 1903-1937

Jaarverslagen, los, 1952-1963, 1970